कुद्धःपापंनकुर्याद्यइतिपाठे कुद्धोयःकश्चित्पापंकुर्यान्न नत्रि काकुरपितु कुर्यादेव अकरणमशक्यमेवेत्यर्थः ॥ तदेव दर्शयति ॥ क्रुद्धोहन्यादिति ॥ ४ ॥ नजानातीत्येत देव स्पष्टयति ॥ नाकार्यमिति ॥ क्रुद्धस्याकार्यमयुक्तबुध्याऽकरणीयं नकिंचिदप्यस्ति ॥ अतोगुरुहननाद्यपि करोत्येवेत्यर्थः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ धिगस्तुमामित्यनेनोक्तं स्वधिक्कारमाह ॥ यदीति ॥ इयं लंका सर्वापि नूनं दग्धैव यदि जानक्यप्यत्रत्या दग्धास्यात्तदा तेन अजानता मया भर्तुःकार्यं हतं भवेत् ॥ ८ ॥ एतदेव विवृणोति ॥

क्रुद्धःपापंनकुर्यात्कःक्रुद्धोहन्याद्गुरूनपि॥ क्रुद्धःपरुषयावाचानरःसाधूनधिक्षिपेत्॥ ४॥ वाच्यावाच्यंप्रकुपितोनविजानातिकर्हिचित्॥ नाकार्यमस्तिक्रुद्धस्यनावाच्यंविद्यतेक्वचित्॥५॥ यःसमुत्पतितंक्रोधंक्षमयैवनिरस्यति॥ यथोरगस्त्वचंजीर्णांसवैपुरुषउच्यते॥ ॥६ धिगस्तुमांसुदुर्बुद्धिंनिर्लज्जंपापकृत्तमं॥ अचिंतयित्वातांसीतामग्निदंस्वामिघातकं॥ ७॥ यदिदग्धात्वियंसर्वानूनमार्यापिजानकी॥ दग्धातेनमयाभर्तुर्हतंकार्यमजानता॥८॥ यदर्थमयमारंभस्तत्कार्यमवसादितं॥ मयाहिदहतालंकांनसीतापरिरक्षिता॥ ९॥ ईषत्कार्यमिदंकार्यंकृतमासीन्नसंशयः॥ तस्यक्रोधाभिभूतेनमयामूलक्षयःकृतः॥ १० ॥ विनष्टाजानकीव्यक्तंनत्वदग्धःप्रदृश्यते॥ लंकायाःकश्चिदुद्देशःसर्वाभस्मीकृतापुरी ॥ ११ ॥ यदितद्विहतंकार्यंमयाप्रज्ञाविपर्ययात् ॥ इहैवप्राणसन्यासोममापित्यद्यरोचते॥ १२॥ किमग्नौनिपताम्यद्यआहोस्विद्वडवामुखे ॥ शरीरमिहसत्वानांदद्मिसागरवासिनां॥ १३॥

यदर्थमिति ॥ ९ ॥ एतत्कार्यं लंकादाहरूपं ईषत्कार्यमिव अप्रयाससाध्यकार्यमिवकृतमनुष्ठितमासीत् ॥ अत्र न संशयः॥भर्तुःकार्यं तु मया सर्वथा नाशितमेवेत्याह ॥ तस्येति ॥ क्रोधाभिभूतेन मया सीताम परिरक्षता कृतस्य सीतादर्शनरूपस्य कार्यस्य मूलक्षयः कृतः ॥ १० ॥ ननु सीताविनाशनिश्चयस्ते कथं तत्राह ॥ विनष्टेति ॥ ११ ॥ १२ ॥ वडवामुखेग्नावित्यन्वयः ॥ दद्मि ददामि ॥ १३ ॥